

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 28 września 2004 r.

w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną

(Dz. U. z dnia 11 października 2004 r.)

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) gatunki dziko występujących:
 - a) zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
 - b) zwierząt objętych ochroną częściową,
 - c) zwierząt objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
 - d) ptaków, które mogą być sprzedawane, transportowane i przetrzymywane w celach handlowych, jeżeli zostały legalnie upolowane,
 - e) zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania;
- 2) zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt i odstępstwa od zakazów;
- 3) sposoby ochrony gatunków zwierząt, w tym wielkość stref ochrony.

§ 2. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, oraz sposoby ich pozyskiwania są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. d, są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. W stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2-4, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) zabijania, okaleczania, chwytania, transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 2) zbierania, przetrzymywania i posiadania zwierząt martwych, w tym spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 3) niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 4) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 5) niszczenia ich gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 6) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 7) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;
- 8) preparowania martwych zwierząt lub ich części, w tym znalezionych;
- 9) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 10) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 11) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 12) fotografowania, filmowania i obserwacji mogących powodować płoszenie lub niepokojenie ptaków, przy nazwach których w załączniku nr 1 do rozporządzenia zamieszczono symbol "(1)", oraz nietoperzy;
- 13) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 14) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

§ 7. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2 i 3, nie dotyczą:

- 1) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;
- 3) chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez wojewodę zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania;
- 4) chwytania zwierząt rannych i osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania do ośrodków rehabilitacji zwierząt oraz przetrzymywania w tych ośrodkach na czas odzyskania zdolności samodzielnego życia i przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego.

§ 8. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2 i 3, z wyjątkiem gatunków przy nazwach których w załączniku nr 1 do rozporządzenia zamieszczono symbol "(1)", nie dotyczą wykonywania czynności związanych

z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów.

§ 9. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 4, nie dotyczą:

- 1) pozyskiwania gatunków zwierząt lub ich części i produktów pochodnych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie wojewody na to pozyskiwanie;
- 2) przetrzymywania, zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa żywych, martwych i spreparowanych zwierząt, o których mowa w pkt 1, oraz ich części i produktów pochodnych.

§ 10. Sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt polegają w szczególności na:

- 1) ustalaniu stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania dla gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. e, określonych w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) zabezpieczaniu ostoi i stanowisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 3) wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska zwierząt:
 - a) renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk,
 - b) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków wodnych,
 - c) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody,
 - d) zapobieganiu sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów,
 - e) odtwarzaniu oraz zakładaniu nowych zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych,
 - f) budowie sztucznych miejsc lęgowych,
 - g) dostosowaniu terminów i sposobów wykonania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji,
 - h) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy umożliwiających migrację,
 - i) zapewnianiu drożności cieków będących szlakami migracji, w tym budowie przepławek i kanałów, rozbiórce przeszkód oraz stałej konserwacji istniejących przepławek,
 - j) instalowaniu przejść dla zwierząt pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi,
 - k) regulacji liczebności roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na chronione gatunki;
- 4) obserwacji i dokumentowaniu (monitoringu) stanowisk, ostoi i populacji gatunków;
- 5) wspomaganiu rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych;
- 6) zabezpieczaniu reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ;
- 7) zasilaniu populacji naturalnych przez wprowadzanie osobników z hodowli ex situ;
- 8) przywracaniu zwierząt z hodowli ex situ do środowiska przyrodniczego;
- 9) przenoszeniu zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska;
- 10) edukacji społeczeństwa oraz właściwych służb w zakresie rozpoznawania gatunków chronionych i sposobów ich ochrony;
- 11) prowadzeniu hodowli zwierząt z gatunków chronionych wykorzystywanych do celów gospodarczych;

12) promowaniu technologii prac związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i wodnej, umożliwiających zachowanie ostoi i stanowisk gatunków chronionych.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 134, poz. 1438).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, Z WYSZCZEGÓLNIENIEM GATUNKÓW WYMAGAJĄCYCH OCHRONY CZYNNEJ*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	PIJAWKI	HIRUDINEA
	PIJAWKI SZCZĘKOWE	GNATHOBDELLIDA
	pijawkowate	Hirudinidae
1	pijawka lekarska (2)	Hirudo medicinalis
	SKORUPIAKI	CRUSTACEA
	OBUNOGI	AMPHIPODA
	zmieraczkowate	Talitridae
2	zmieraczek plażowy	Talitrus saltator
	OWADY	INSECTA
	WAŻKI	ODONATA
	gadziogłówkowate	Gomphidae
3	gadziogłówka żółtonoga	Gomphus flavipes
4	trzepla zielona	Ophiogomphus cecilia
	lątkowate	Coenagrionidae
5	iglica mała (1)	Nehalennia speciosa
6	lątka ozdobna (1) (2)	Coenagrion ornatum
7	lątka zielona (1)	Coenagrion armatum
	pałatkowate	Lestidae
8	straszka północna	Sympecma paedisca
	szklarkowate	Corduliidae

9	miedziopierś górską (1)	Somatochlora alpestris
10	miedziopierś północna	Somatochlora arctica
	szklarnikowate	Cordulegastridae
11	szklarnik leśny	Cordulegaster boltonii
	ważkowate	Libellulidae
12	zalotka białoczerna	Leucorrhinia albifrons
13	zalotka spłaszczona	Leucorrhinia caudalis
14	zalotka większa	Leucorrhinia pectoralis
	żagnicowate	Aeschnidae
15	żagnica północna (1)	Aeshna caerulea
16	żagnica torfowcowa	Aeshna subarctica
17	żagnica zielona	Aeshna viridis
	PROSTOSKRZYDŁE	ORTHOPTERA
	łaczynowate	Decticinae
18	stepówka	Gampsocleis glabra
	MODLISZKI	MANTODEA
	modliszkowate	Mantidae
19	modliszka zwyczajna	Mantis religiosa
	PLUSKWIAKI	HEMIPTERA
	cykady	Cicadidae
20	piewik podolski	Cicadetta podolica
	CHRUŚCIKI	TRICHOPTERA
	pierzyszowate	Lepidostomatidae
21	kryniczka wilgotka (2)	Crunoecia irrorata
	CHRZĄSZCZE	COLEOPTERA
	biegaczowate	Carabidae
22	biegacz - wszystkie gatunki	Carabus spp.
23	tęcznik - wszystkie gatunki	Calosoma spp.
	bogatkowate	Buprestidae
24	bogatek wspaniały	Buprestis splendens
25	poraj	Dicerca moesta
26	pysznik jodłowy	Eurythyrea austriaca
27	pysznik dębowy (2)	Eurythyrea quercus
	jelonkowate	Lucanidae
28	ciotek matowy (2)	Dorcus parallelipedus
29	dębosz(1)(2)	Aesalus scarabaeoides
30	jelonek rogacz (1) (2)	Lucanus cervus

31 wynurt (2)	<i>Ceruchus chrysomelinus</i>
kałużnicowate	Hydrophilidae
32 kałużnica czarna	<i>Hydrophilus aterrimus</i>
33 kałużnica czarnozielona	<i>Hydrophilus piceus</i>
kózkowate	Cerambycidae
34 borodziej próchnik	<i>Ergates faber</i>
35 dąbrowiec samotnik (1) (2)	<i>Akimerus schaefferi</i>
36 gracz borowy (2)	<i>Tragosoma deparium</i>
37 kozioróg bukowiec	<i>Cerambyx scopolii</i>
38 kozioróg dębosz (1)	<i>Cerambyx cerdo</i>
39 nadobnica alpejska (1) (2)	<i>Rosalia alpina</i>
40 sichrawa karpacka (1)	<i>Pseudogaurotina excellens</i>
41 średzinka	<i>Mesosa myops</i>
42 taraniec jedwabisty	<i>Dorcadion holosericeum</i>
43 taraniec paskowany	<i>Dorcadion scopoli</i>
44 taraniec płowy	<i>Dorcadion fulvum</i>
45 zmorsznik białowieski	<i>Stictoleptura variicornis</i>
46 zmorsznik olbrzymi	<i>Macroleptura thoracica</i>
kusakowate	Staphylinidae
47 -	<i>Velleius dilatatus</i>
48 pogrzybnica Mannerheima	<i>Oxyporus mannerheimii</i>
pływakowate	Dytiscidae
49 kreślinek nizinny	<i>Graphoderus bilineatus</i>
50 pływak lapoński	<i>Dytiscus lapponicus</i>
51 pływak szerokobrzeżek	<i>Dytiscus latissimus</i>
ponurkowate	Boridae
52 ponurek Schneidera (2)	<i>Boros schneideri</i>
poświętnikowate	Scarabaeidae
53 pachnica dębowa (1) (2)	<i>Osmoderma eremita</i>
54 kwietnica okazała (1)	<i>Protaetia aeruginosa</i>
rozmiarogowate	Pythidae
55 rozmiarog kolweński (2)	<i>Pytho kolwensis</i>
sprężykowate	Elateridae
56 sprężyk rdzawy (2)	<i>Elater ferrugineus</i>
57 pilniczniczek fioletowy	<i>Limoniscus violaceus</i>
stonkowate	Chrysomelidae
58 jeziornica rdestnicowa	<i>Macrolea appendiculata</i>

59 jeziornica rupiowa	Macroplea mutica
śniadkowate	Melandryidae
60 konarek tajgowy (2)	Phryganophilus ruficollis
wygonakowate	Ochodaeidae
61 wygonak	Ochodaeus chrysomeloides
zagłębkowate	Rhysodidae
62 zagłębek bruzdkowany (2)	Rhysodes sulcatus
zgniotkowate	Cucujidae
63 zgniotek cynobrowy	Cucujus cinnaberinnus
64 zgniotek szkarłatny	Cucujus haematodes
żukowate	Geotrupidae
65 -"	Bolbelasmus unicornis
66 krawiec głowacz	Lethrus apterus
MOTYLE	LEPIDOPTERA
barczatkowate	Lasiocampidae
67 barczątka kataks	Eriogaster catax
bielinkowate	Pieridae
68 szlaczkoń torfowiec (2)	Colias palaeno
69 szlaczkoń szafraniec	Colias myrmidone
modraszkwate	Lycaenidae
70 czerwończyk fioletek (2)	Lycaena helle
71 czerwończyk nieparek	Lycaena dispar
72 modraszek alkon (2)	Maculinea alcon
73 modraszek arion (2)	Maculinea arion
74 modraszek bagniczek (2)	Plebeius optilete
75 modraszek eroides (2)	Polyommatus eroides
76 modraszek gniady (2)	Polyommatus ripartii
77 modraszek nausitous (2)	Maculinea nausithous
78 modraszek orion (1) (2)	Scolitantides orion
79 modraszek Rebeli (2)	Maculinea rebeli
80 modraszek telejus (2)	Maculinea teleius
niedźwiedziówkowate	Arctidae
81 krasopani hera	Callimorpha quadripunctaria
paziowate	Papilionidae
82 niepylak apollo (1) (2)	Parnassius apollo
83 niepylak mnemosyna	Parnassius mnemosyne
84 paż żeglarz	Iphiclides podalirius

południcowate

- 85 dostojka akwilonaris
86 dostojka eunomia (1) (2)
87 górówka sudecka
88 mszarnik jutta (1) (2)
89 osadnik wielkooki (2)
90 pasyn lucylla (2)
91 przeplatka aurinia (1) (2)
92 przeplatka maturalna
93 przestrojnik titonus (1) (2)
94 skalnik alcyona (2)
95 skalnik bryzeida (2)
96 skalnik driada (1) (2)
97 strzępotek edypus (1) (2)
98 strzępotek hero (2)
99 strzępotek soplaczek (2)

sówkowate

- 100 ksylomka strix (2)
101 wstęgówka bagienka (2)

zawisakowate

- 102 postojak wiesiołkowiec

BŁONKOSKRZYDŁE**mrówkowate**

- 103 mrówka łąkowa (2)
104 mrówka pniakowa (2)
105 mrówka północna (2)
106 mrówka smętница (2)

porobnicowate

- 107 rozrożka chabrowa (2)
108 trzmielce - wszystkie gatunki, z
wyjątkiem:
- trzmielca kamiennika
- trzmielca ziemnego
109 porobnica mularka
110 porobnica opylona
111 porobnica włochatka
112 zadrzechnia czarnoroga (2)

Nymphalidae

- Boloria aquilonaris
Boloria eunomia
Erebia sudetica
Oeneis jutta
Lopinga achine
Neptis rivularis
Euphydryas aurinia
Euphydryas maturalna
Pyronia tithonus
Hipparchia alcyone
Chazara briseis
Minois dryas
Coenonympha oedippus
Coenonympha hero
Coenonympha tullia

Noctuidae

- Xylomoia strix
Catocala pacta

Sphingidae

- Proserpinus proserpina

HYMENOPTERA**Formicidae**

- Formica pratensis
Formica truncorum
Formica aquilonia
Formica lugubris

Anthophoridae

- Tetralonia dentata
Bombus spp.
Bombus lapidarius
Bombus terrestris
Anthophora parietina
Anthophora pubescens
Anthophora plumipes
Xylocopa valga

113 zadrzechnia fioletowa (2)

PAJĘCZAKI

PAJAŃKI

114 gryziele - wszystkie gatunki

krzyżakowate

115 tygrzyk paskowany

osnuwikowate

116 - "

117 - "

poskoczowate

118 poskocz krasny

skakunowate

119 strojniś nadobny

ŚLIMAKI

NASADOO CZNE

zatoczkowate

120 zatoczek łamliwy

TRZONKOO CZNE

becułkowate

121 poczwarówka pagoda

blotniarkowate

122 błotniarka otulka (2)

igliczkowate

123 igliczek karpacki

pomrowcowate

124 pomrów nakrapiany

pomrowikowate

125 pomrowik moldawski

poczwarowate

126 poczwarówka górską

poczwarówkowate

127 poczwarówka jajowata

128 poczwarówka kolumienka

129 poczwarówka Geyera

130 poczwarówka północna

131 poczwarówka zębata

132 poczwarówka zmienna

Xylocopa violacea

ARACHNIDA

ARANEIDA

Atypidae

Araneidae

Argiope bruennichi

Linyphiidae

Bathypantes eumenis

Mughiphantes pulcher

Eresidae

Eresus cinnaberinus

Salticidae

Philaeus chrysops

GASTROPODA

BASOMMATOPHORA

Planorbidae

Anisus vorticulus

STYLLOMMATOPHORA

Orculidae

Pagodulina pagodula

Lymnaeidae

Myxas glutinosa

Aciculidae

Acicula parcelineata

Milacidae

Tandonia rustica

Agrilolimacidae

Deroceras moldavicum

Pupillidae

Pupilla alpicola

Vertiginidae

Vertigo moulinsiana

Columella columella

Vertigo geyeri

Vertigo arctica

Truncatellina claustralis

Vertigo genesii

133 poczwarówka zwężona

szklarkowate

134 szklarka podziemna

ślimakowate

135 ślimak Bąkowskiego

136 ślimak Bielza

137 ślimak obrzeżony (2)

138 ślimak ostrokrawędzisty

139 ślimak Rossmasslera

140 ślimak tatrzański

141 ślimak żeberkowany

142 ślimak żółtawy

świdrzykowate

143 świdrzyk kasztanowaty

144 świdrzyk łamliwy

145 świdrzyk ozdobny (2)

146 świdrzyk siedmiogrodzki

147 świdrzyk śląski

zawójkowate

148 zawójka rzeczna (2)

ziarnkowate

149 poczwarówka pagórkowa

źródłarkowate

150 niepozorka ojcowska (2)

MAŁŻE

BLASZKOSKRZELNE WŁAŚCIWE

bursztynkowate

151 bursztynka piaskowa (2)

kulkówkowate

152 gałeczka rzeczna

153 gałeczka żeberkowana

perloródkowate

154 skójka perlorodna (2)

skójkowate

155 skójka gruboskorupowa (2)

156 szczeżuja spłaszczona

Vertigo angustior

Zonitidae

Oxychilus inopinatus

Helicidae

Trichia bakowskii

Trichia bielzi

Helicodonta obvoluta

Helicigona lapicida

Chilostoma rossmaessleri

Chilostoma cingulellum

Helicopsis striata

Helix lutescens

Clausiliidae

Macrogastra badia

Balea perversa

Charpentieria ornata

Vestia elata

Cochlodina costata

Valvatidae

Borysthenia naticina

Chondrinidae

Granaria frumentum

Hydrobiidae

Falniowska neglectissima

BIVALVIA

EULAMELLIBRANCHIA

Succineidae

Catinella arenaria

Sphaeriidae

Sphaerium rivicola

Sphaerium solidum

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

Unio crassus

Pseudoanodonta

complanata

157 szczeżuja wielka (2)

KRAĞŁOUSTE

MINOGOKSZTAŁTNE

minogowate

158 minóg morski (2)

159 minóg rzeczny (2)

160 minóg strumieniowy

161 minóg ukraiński

RYBY

JESIOTROKSZTAŁTNE

jesiotrowate

162 jesiotr zachodni (2)

ŚLEDZIOKSZTAŁTNE

śledziowate

163 aloza

164 parposz

KARPIOKSZTAŁTNE

karpowate

165 ciosa - z wyjątkiem występującej w wodach Zalewu Wiślanego

166 kielb białopłetwy

167 kielb Kesslera (2)

168 piekielnica

169 różanka

170 strzebla błotna (1) (2)

171 **kozowate** - wszystkie gatunki

przyłgowate

172 śliz

CIERNIKOKSZTAŁTNE

ciernikowate

173 pocierniec

IGLICZNIOKSZTAŁTNE

174 **igliczniowate** - wszystkie gatunki

OKONIOKSZTAŁTNE

babkowate

175 babka czarna

176 babka czarnoplamka

Anodonta cygnea

CYKLOSTOMATA

PETROMYZONTIFORMES

Petromyzontidae

Petromyzon marinus

Lampetra fluviatilis

Lampetra planeri

Eudontomyzon mariae

PISCES

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Acipenser sturio

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa alosa

Alosa fallax

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Pelecus cultratus

Romanogobio albiginnatus

Romanogobio kessleri

Alburnoides bipunctatus

Rhodeus sericeus

Eupallasella perenurus

Cobitidae

Balitoridae

Barbatula barbatula

GASTEROSTEIFORMES

Gasterosteidae

Spinachia spinachia

SYNGNATHIFORMES

Sygnathidae

PERCIFORMES

Gobiidae

Gobius niger

Gobiusculus flavescens

177 babka mała	Pomatoschistus minutus
178 babka piaskowa	Pomatoschistus microps
SKORPENOKSZAŁTNE	SCORPAENIFORMES
głowaczowate	Cottidae
179 głowacz białopłetwy (2)	Cottus gobio
180 głowacz przęgopłetwy (2)	Cottus poecilopus
181 kur rogacz	Myoxocephalus quadricornis
dennikowate	Liparidae
182 dennik	Liparis liparis
183 PŁAZY - wszystkie gatunki (2)	AMPHIBIA
GADY	REPTILIA
ŁUSKOSKÓRE	SQUAMATA
wężowate	Elaphidae
184 gniewosz plamisty (1) (2)	Coronella austriaca
185 wąż Eskulapa (1) (2)	Elaphe longissima
186 żmija zygzakowata (2)	Vipera berus
ŻÓŁWIE	TESTUDINES
żółwie słodkowodne	Emydidae
187 żółw błotny (1) (2)	Emys orbicularis
188 GADY - pozostałe gatunki	REPTILIA
PTAKI	AVES
NURY	GAVIIFORMES
189 nury - wszystkie gatunki	Gaviidae
PERKOZY	PODICIPEDIFORMES
190 perkozy - wszystkie gatunki	Podicipedidae
PEŁNOPŁETWE	PELECANIFORMES
kormorany	Phalacrocoracidae
191 kormoran czubaty	Phalacrocorax aristotelis
192 kormoran mały	Phalacrocorax pygmeus
pelikany	Pelecanidae
193 pelikan kędzierzawy	Pelecanus crispus
194 pelikan różowy	Pelecanus onocrotalus
BRODZAŃCE	CICONIIFORMES
czaplowate	Ardeidae
195 bączek (2)	Ixobrychus minutus
196 ślepowron (1) (2)	Nycticorax nycticorax

197 **czaplowate** - pozostałe gatunki, z
wyjątkiem:

- czapli siwej

bociany

198 bocian biały (2)

199 bocian czarny (1) (2)

BLASZKODZIOBE

kaczkowate

200 cyranka (2)

201 gągoł (2)

202 nurogęś (2)

203 ohar (2)

204 płaskonos (2)

205 rożeniec (2)

206 szlachar (1) (2)

207 **kaczkowate** - pozostałe gatunki, z
wyjątkiem:

- bernikli kanadyjskiej

- gęsi białoczelnej

- gęgawy

- gęsi zbożowej

- cyraneczki

- krzyżówki

- głowienki

- czernicy

JASTRZĘBIOWE

jastrzębiowate

208 bielik (1)

209 błotniak łąkowy (2)

210 błotniak stawowy (2)

211 błotniak zbożowy (2)

212 gadożer(1)(2)

213 orlik krzykliwy (1)

214 orlik grubodzioby (1) (2)

215 orzeł przedni (1) (2)

216 orzełek (1) (2)

217 kania czarna (1)

Ardeidae

Ardea cinerea

Ciconidae

Ciconia ciconia

Ciconia nigra

ANSERIFORMES

Anatidae

Anas querquedula

Bucephala clangula

Mergus merganser

Tadorna tadorna

Anas clypeata

Anas acuta

Mergus serrator

Anatidae

Brandta canadensis

Anser albifrons

Anser anser

Anser fabalis

Anas crecca

Anas platyrhynchos

Aythya ferina

Aythya fuligula

ACCIPITRIFORMES

Accipitridae

Haliaeetus albicilla

Circus pygargus

Circus aeruginosus

Circus cyaneus

Circaetus gallicus

Aquila pomarina

Aquila clanga

Aquila chrysaetos

Hieraaetus pennatus

Milvus migrans

218 kania ruda (1)	Milvus milvus
219 jastrzębiowate - pozostałe gatunki	Accipitridae
rybołowy	Pandionidae
220 rybołów(1)(2)	Pandion haliaetus
SOKOŁOWE	FALCONIFORMES
sokołowate	Falconidae
221 kobuz (2)	Falco subbuteo
222 pustułka (2)	Falco tinnunculus
223 raróg (1)	Falco cherrug
224 sokół wędrowny (1) (2)	Falco peregrinus
225 sokołowate - pozostałe gatunki	Falconidae
GRZEBIĄCE	GALLIFORMES
głuszcowate	Tetraonidae
226 cietrzew (1) (2)	Tetrao tetrix
227 głuszec (1) (2)	Tetrao urugallus
kurowate	Phasianidae
228 przepiórka	Coturnix coturnix
ŻURAWIOWE	GRUIFORMES
żurawie	Gruidae
229 żuraw (2)	Grus grus
dropie	Otididae
230 drop (2)	Otis tarda
chruściele	Rallidae
231 derkacz (2)	Crex crex
232 kropiatka (2)	Porzana porzana
chruściele - pozostałe gatunki, z	Rallidae
233 wyjątkiem:	
- łyski	Fulica atra
SIEWKOWE	CHARADRIIFORMES
234 alki - wszystkie gatunki	Alcidae
kulony	Burhinidae
235 kulon (2)	Burhinus oedicephalus
siewkowate	Charadriidae
236 czajka (2)	Vanellus vanellus
237 mornel (1)	Charadrius morinellus
238 sieweczka obroźna (2)	Charadrius hiaticula
239 siewkowate - pozostałe gatunki	Charadriidae

ostrygojady	Haematopodidae
240 ostrygojad	Haematopus ostralegus
mewy	Laridae
241 mewa mała (2)	Larus minutus
242 mewy - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Laridae
- mewy białogłowej	Larus cachinnans
- mewy srebrzystej	Larus argentatus
szczudłonogi	Recurvirostridae
243 szablodziób	Recurvirostra avosetta
244 szczudłak	Himantopus himantopus
bekasowate	Scolopacidae
245 batalion (2)	Philomachus pugnax
246 biegus zmienny (1) (2)	Calidris alpina
247 dubelt (2)	Gallinago media
248 krwawodziób (2)	Tringa totanus
249 kszyc (2)	Gallinago gallinago
250 kulik wielki (2)	Numenius arquata
251 łączak (2)	Tringa glareola
252 rycyk (2)	Limosa limosa
253 samotnik (2)	Tringa ochropus
254 bekasowate - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Scolopacidae
- słonki	Scolopax rusticola
255 wyrzyki - wszystkie gatunki	Stercoraridae
rybitwy	Sternidae
256 rybitwa białoczerna (2)	Sterna albifrons
257 rybitwa białoskrzydła (2)	Chlidonias leucopterus
258 rybitwa białowąsa (2)	Chlidonias hybridus
259 rybitwa czarna (2)	Chlidonias niger
260 rybitwa czubata (2)	Sterna sandvicensis
261 rybitwa popielata (2)	Sterna paradisaea
262 rybitwa rzeczna (2)	Sterna hirundo
263 rybitwy - pozostałe gatunki	Sternidae
GOŁĘBIOWE	COLUMBIFORMES
264 gołębie - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Columbidae

- grzywacza	Columba palumbus
KUKUŁKOWE	CUCULIFORMES
kukułki	Cuculidae
265 kukułka	Cuculus canorus
SOWY	STRIGIFORMES
puszczykowane	Strigidae
266 pójdzka (2)	Athene noctua
267 włośchatka (2)	Aegolius funereus
268 sóweczka (2)	Glaucidium passerinum
269 puchacz (1) (2)	Bubo bubo
270 uszatka błotna (1) (2)	Asio flammeus
271 puszczykowane - pozostałe gatunki	Strigidae
płomykówki	Tytonidae
272 płomykówka (2)	Tyto alba
LELKOWE	CAPRIMULGIFORMES
lelki	Caprimulgidae
273 lelek	Caprimulgus europaeus
JERZYKOWE	APODIFORMES
274 jerzyki - wszystkie gatunki	Apodidae
KRASKOWE	CORACIIFORMES
zimerodki	Alcenidae
275 zimerodek (2)	Alcedo atthis
kraski	Coraciidae
276 kraska (2)	Coracias garrulus
żołą	Meropidae
277 żołą (2)	Merops apiaster
dudki	Upupidae
278 dudek (2)	Upupa epops
DZIĘCIOŁOWE	PICIFORMES
dzięcioły	Picidae
279 dzięcioł zielonosiwy (2)	Picus canus
280 dzięcioł zielony (2)	Picus viridis
281 dzięcioł czarny (2)	Dryocopus martius
282 dzięcioł średni (2)	Dendrocopos medius
283 dzięcioł biało-grzbiety (2)	Dendrocopos leucotos
284 dzięcioł trójpalczasty (2)	Picoides tridactylus
285 dzięcioły - pozostałe gatunki	Picidae

WRÓBLOWE	PASSERIFORMES
dzierzby	Laniidae
286 dzierzba czarnoczelna (2)	Lanius minor
287 dzierzba rudogłowa (2)	Lanius senator
288 dzierzby - pozostałe gatunki	Laniidae
pokrzewkowane	Sylviidae
289 wodniczka (2)	Acrocephalus paludicola
290 WRÓBLOWE - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	PASSERIFORMES
- gawrona	Corvus frugilegus
- kruka	Corvus corax
- sroki	Pica pica
- wrony siwej	Corvus corone
SSAKI	MAMMALIA
OWADOŻERNE	INSECTIVORA
291 jeżowate - wszystkie gatunki (2)	Erinaceidae
292 ryjówkowate - wszystkie gatunki	Soricidae
NIETOPERZE	CHIROPTERA
podkowcowate	Rhinolophidae
293 podkowiec duży	Rhinolopus ferrumequinum
294 podkowiec mały (1) (2)	Rhinolopus hipposideros
mroczkowate	Vespertilionidae
295 nocek łydkowłosy (1) (2)	Myotis dasycneme
296 nocek orzęsiony (1) (2)	Myotis emarginatus
297 mroczkowate - pozostałe gatunki (2)	Vespertilionidae
ZAJĄCOKSZTAŁTNE	LAGOMORPHA
zajacowate	Leporidae
298 zając bielak	Lepus timidus
GRYZONIE	RODENTIA
wiewiórkowate	Sciuridae
299 suseł moregowany (1) (2)	Spermophilus citellus
300 suseł perełkowany (1) (2)	Spermophilus suslicus
301 świstak (1)	Marmota marmota
302 wiewiórka pospolita	Sciurus vulgaris
smużkowate	Zapodidae
303 smużka	Sicista betulina
304 smużka stepowa	Sicista subtilis

popielicowate	Gliridae
305 kozzatka (2)	Dryomys nitedula
306 orzesznica (2)	Muscardinus avellanarius
307 popielica (2)	Glis glis
308 żołędnica (1) (2)	Eliomys quercinus
chomikowate	Cricetidae
309 chomik europejski (2)	Cricetus cricetus
nornikowate	Arvicolidae
310 darniówka tatrzańska	Microtus tatricus
311 nornik śnieżny	Chionomys nivalis
WALENIE	CETACEA
morświny	Phocoenidae
312 morświn (2)	Phocoena phocoena
313 WALENIE - pozostałe gatunki	CETACEA
DRAPIEŻNE	CARNIVORA
psowate	Canidae
314 wilk (2)	Canis lupus
kotowate	Felidae
315 żbik (2)	Felis silvestris
316 ryś(1)(2)	Lynx lynx
łasicowate	Mustelidae
317 gronostaj	Mustela erminea
318 łasica	Mustela nivalis
319 norka europejska (1) (2)	Mustela lutreola
320 tchórz stepowy (1) (2)	Mustela eversmanii
fokowate	Phocidae
321 foka obrączkowana (2)	Phoca hispida
322 foka pospolita	Phoca vitulina
323 foka szara (2)	Halichoerus grypus
niedźwiedziowate	Ursidae
324 niedźwiedź brunatny (1) (2)	Ursus arctos
PARZYSTOKOPYTNE	ARTIODACTYLA
krętorogie	Bovidae
325 kozica (1) (2)	Rupicapra rupicapra
326 żubr (2)	Bison bonasus
Objaśnienia:	

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

(1) - gatunki, dla których nie stosuje się określonych w § 8 rozporządzenia odstępstw od zakazów,

(2) - gatunki zwierząt wymagające ochrony czynnej.

** Brak nazwy polskiej.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	SKORUPIAKI	CRUSTACEA
	DZIESIĘCIONOGI	DECAPODA
	rakowate	Astacidae
1	rak rzeczny - z wyjątkiem obrębów hodowlanych	Astacus astacus
2	rak stawowy - z wyjątkiem obrębów hodowlanych	Astacus leptodactylus
	OWADY	INSECTA
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA
	porobnicowate	Anthophoridae
3	trzmiel kamiennik	Bombus lapidarius
4	trzmiel ziemny	Bombus terrestris
	mrówkowate	Formicidae
5	mrówka ćmawa	Formica polyctena
6	mrówka rudnica	Formica rufa
	ŚLIMAKI	GASTROPODA
	TRZONKOO CZNE	STYLLOMMATOPHORA
	ślimakowate	Helicidae
7	ślimak winniczek	Helix pomatia
	PTAKI	AVES
	PEŁNOPIĘTWE	PELECANIFORMES
	kormorany	Phalacrocoracidae
8	kormoran czarny - z wyjątkiem występującego na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane	Phalacrocorax carbo

BLASZKODZIOBE	ANSERIFORMES
9 bernikla kanadyjska	Branta canadensis
BRODZĄCE	CICONIFORMES
czaplowate	Ardeidae
czapla siwa - z wyjątkiem występującej na	
10 terenie stawów rybnych uznanych za obręby	Ardea cinerea
hodowlane	
SIEWKOWATE	CHARADRIFORMES
mewy	Laridae
11 mewa białogłowa	Larus cachinans
12 mewa srebrzysta	Larus argentatus
WRÓBLOWE	PASSERIFORMES
krukowate	Corvidae
13 gawron	Corvus frugilegus
14 kruk	Corvus corax
15 sroka	Pica pica
16 wrona siwa	Corvus corone
SSAKI	MAMMALIA
OWADOŻERNE	INSECTIVORA
kretowate	Talpidae
kret - z wyjątkiem występującego na terenie	
ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek,	
17 lotnisk, ziemnych konstrukcji	Talpa europaea
hydrotechnicznych oraz obiektów	
sportowych	
GRYZONIE	RODENTIA
bobrowate	Castoridae
18 bóbr europejski	Castor fiber
myszowate	Muridae
19 badylarka	Micromys minutus
20 karczownik - z wyjątkiem występującego na	
terenie sadów, ogrodów oraz upraw leśnych	Arvicola terrestris
21 mysz zaroślowa	Apodemus sylvaticus
22 mysz zielna	Apodemus uralensis
DRAPIEŻNE	CARNIVORA
łasicowate	Mustelidae
23 wydra - z wyjątkiem występującej na terenie	Lutra lutra

stawów rybnych uznanych za obręby
hodowlane

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

ZAŁĄCZNIK Nr 3

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ, KTÓRE MOGĄ BYĆ POZYSKIWANE, ORAZ SPOSOBY ICH POZYSKIWANIA *

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Sposób pozyskiwania ze stanu dzikiego
	ŚLIMAKI	GASTROPODA	
	TRZONKOOCZNE	STYLLOMMATOPHORA	
	ślimakowate	Helicidae	
1	ślimak winniczek - w okresie od 1 do 31 maja	Helix pomatia	pozyskanie osobników o średnicy muszli większej niż 30 mm
	OWADY	INSECTA	
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA	
	porobnicowate	Anthophoridae	
2	trzmieł kamiennik	Bombus lapidarius	pozyskiwanie wiosennych matek
3	trzmieł ziemny	Bombus terrestris	pozyskiwanie wiosennych matek
	mrówkowate	Formicidae	
4	mrówka ćmawa	Formica polyctena	pozyskiwanie części mrowisk
5	mrówka rudnica	Formica rufa	pozyskiwanie części mrowisk

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

ZAŁĄCZNIK Nr 4

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH PTAKÓW, KTÓRE MOGĄ BYĆ SPRZEDAWANE, TRANSPORTOWANE I PRZETRZYMYWANE W CELACH HANDLOWYCH, JEŻELI ZOSTAŁY LEGALNIE UPOLOWANE*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	GRZEBIĄCE	GALLIFORMES
	kurowate	Phasianidae
1	bażant	Phasianus colchicus
2	kuropatwa	Perdix perdix
	GOŁĘBIEWATE	COLUMBIFORMES
	gołębie	Columbidae
3	grzywacz	Columba palumbus
	BLASZKODZIOBE	ANSERIFORMES
	kaczkowate	Anatidae
4	krzyżówka	Anas platyrhynchos

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

ZAŁĄCZNIK Nr 5

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT, DLA KTÓRYCH WYMAGANE JEST USTALENIE STREF OCHRONY OSTOI, MIEJSC ROZRODU LUB REGULARNEGO PRZEBYWANIA*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Strefa ochrony całorocznej w promieniu do	Strefa ochrony okresowej w promieniu do	Okresowy termin ochrony
1	2	3	4	5	6
	OWADY łatkowate	INSECTA			
		Coenagrionidae			
1	iglica mała	Nehalennia speciosa	100 m od miejsca rozrodu i regularnego	-	-

			przebywania	
GADY	REPTILIA			
wężowate	Elaphidae			
2 wąż Eskulapa	Elaphe longissima	200 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.04-30.09
3 gniewosz plamisty	Coronella austriaca	100 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.03-31.10
żółwie słodkowodne	Emydidae			
4 żółw błotny	Emys orbicularis	200 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.03-30.09
ptaki jastrzębiowate	Aves			
	Accipitridae			
5 orzeł przedni	Aquila chrysaetos	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
6 orlik grubodzioby	Aquila clanga	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
7 orlik krzykliwy	Aquila pomarina	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
8 gadożer	Circaetus gallicus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-30.09
9 bielik	Haliaeetus albicilla	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
10 orzełek	Hieraaetus pennatus	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.02-31.08
11 kania czarna	Milvus migrans	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
12 kania ruda	Milvus milvus	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
kaczkowate	Anatidae			
13 szlachar	Mergus serrator	zalesiona część wyspy, na której stwierdzono gniazdowanie	-	-

czaplowate	Ardeidae				
14 ślepowron	Nycticorax nycticorax	kolonia lęgowa	-	-	
bociany	Ciconidae				
15 bocian czarny	Ciconia nigra	100 m od gniazda	500 m od gniazda	15.03-31.08	
kraski	Coraciidae				
16 kraska	Coracias garrulus	drzewo z dziuplą, w której regularnie zakładane jest gniazdo	10 m od gniazda	1.04-31.08	
sokołowate	Falconidae				
17 raróg	Falco cherrug	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07	
18 sokół wędrowny	Falco peregrinus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07	
grzebiące	Galliformes				
19 cietrzew	Tetrao tetrix	-	500 m od tokowiska	1.02-31.05	
20 głuszec	Tetrao urogallus	200 m od tokowiska	500 m od tokowiska	1.02-31.05	
rybołowcy	Pandionidae				
21 rybołów	Pandion haliaetus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08	
puszczykowate	Strigidae				
22 puchacz	Bubo bubo	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07	
SSAKI	MAMMALIA				
NIETOPERZE - zimowiska, w których w ciągu 3 kolejnych lat choć raz stwierdzono ponad 200 osobników	CHIROPTERA	pomieszczenia i kryjówki zajmowane przez nietoperze	-	-	
GRYZONIE	RODENTIA				
popielicowate	Gliridae				
24 żołądnica	Eliomys quercinus	25 ha starodrzewi wokół stwierdzonego	-	-	

		stanowiska	
DRAPIEŻNE	CARNIVORA		
psowate	Canidae		
25 wilk	Canis lupus	-	500 m od nory 1.04-15.07
niedźwiedzie	Ursidae		
26 niedźwiedź brunatny	Ursus arctos	-	500 m od gawry 1.11-31.03

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.